

Kunnanvaltuusto

AIKA 25.10.2021 klo 19:00 - 21:23**PAIKKA** Kunnantalon valtuustosali (Hakkapeliitantie 2)**KÄSITELLYT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 70	LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	6
§ 71	KÄSITTELYJÄRJESTYS	7
§ 72	PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAT JA ÄÄNTENLASKIJAT	8
§ 73	TAMMELAN KUNNAN TALOUDELLINEN KANTOKYKY: YHTENÄISKOULUN RAHOITUS	9
§ 74	LISÄMÄÄRÄRAHA KIRJASTOAUTON HANKINTAAN	12
§ 75	OSAVUOSIKATSAUS 1-6/2021	14
§ 76	SELVITYKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2020 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA	16
§ 77	OSTOTARJOUS / TONTIT NIITTYLÄ (834-419-6-35) JA AITTALA (834-419-6-36) / KYTÖ	23
§ 78	LATUAVUSTUKSIEN PERIAATTEET	27
§ 79	NUORISOVALTUUSTON EDUSTAJIEN LÄSNÄOLO- JA PUHEOIKEUS KUNNANVALTUUSTON KOKOUKSISSA	29
§ 80	LOIMI-HÄMEEN JÄTEHUOLLON OSAKASKUNTIEN YHTEISEEN JÄTELAUTAKUNTAAN KAUELLE 2021- 2025 NIMETTÄVÄ EDUSTAJA JA VARAEDUSTAJA	31
§ 81	KANTA-HÄMEEN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄN VALTUUSTON EDUSTAJIEN NIMEÄMINEN	32
§ 82	ERON MYÖNTÄMINEN TARKASTUSLAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN TEHTÄVÄSTÄ JA UUDEN VARAJÄSENEEN VALINTA TARKASTUSLAUTAKUNTAAN	34
§ 83	ERON MYÖNTÄMINEN YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN TEHTÄVÄSTÄ / HALONEN HELI JA UUDEN VARAJÄSENEEN VALINTA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTAAN	36
§ 84	ERON MYÖNTÄMINEN TEKNISEN LAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN TEHTÄVÄSTÄ / SILTAINSUU SAMI JA UUDEN VARAJÄSENEEN VALINTA TEKNISEEN LAUTAKUNTAAN	38
§ 85	VALTUUSTOALOITE / JOUSTAVAN ESI- JA ALKUOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN TEURON KOULUSSA	40
§ 86	VALTUUSTOALOITE / METSÄSTÄJÄTUTKINTO TAMMELAN KUNNAN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAAN	44
§ 87	VALTUUSTOALOITE / FORSSAN JÄTEVEDENPUMPPAAMOLLE MENEVISTÄ NS. YLIMÄÄRÄISISTÄ JÄTEVESISTÄ	47

§ 88	VALTUUSTOALOITE / TAMMELAN KUNNAN METSIEN MONIMUOTOISUUDEN TURVAAMINEN JA SUOJELUN LISÄÄMINEN	50
§ 89	MUUT MAINITTAVAT ASIAT	56

OSALLISTUJAT

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Alarto Manu	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Ali-Tuomola Pirjo	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Bergström Veija	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Jasu Olli-Pekka	19:00 - 21:23	Kv:n puheenjohtaja	
	Kaakinen Sari	19:00 - 21:23	Kv:n 1. varapuheenjohtaja	
	Kajava Teemu	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Kaunisto Jyri	19:00 - 21:23	Kv:n 2. varapuheenjohtaja	
	Koivula Jarkko	19:00 - 21:23	Kv:n 3. varapuheenjohtaja	
	Lahtinen Susanna	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Liinaharja Kristiina	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Nissilä Minna	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Ojansuu Ismo	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Peltonen Susanna	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Pietilä Mikko	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Pura Eero	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Pärssinen Simo	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Rahkonen Maija-Stiina	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Rauhaniemi Jenni	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Sotka Päivi	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Suutela Katariina	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Syrjälä Taito	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Tuovinen Ilkka	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Tuovinen Tuomo	19:00 - 21:23	Jäsen	

	Vainio Heikki	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Ylitalo Reijo	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Saaristo Outi	19:00 - 21:23	Varajäsen	Arja Laajalehdon varajäsen
	Leino Kati	19:00 - 21:23	Varajäsen	Matti Lintukorven varajäsen
	Kalle Larsson	19:00 - 21:23	Kunnanjohtaja	
	Melia Salonen	19:00 - 21:23	Pöytäkirjanpitäjä	

Muu	Pekka Lintonen	19:00 - 21:23	Sivistystoimenjohtaja	
	Jari Kauppi	19:00 - 21:23	Tekninen johtaja	
	Miika Tuki	19:00 - 21:23	Kaavoittaja	

Poissa	Laajalehto Arja	19:00 - 21:23	Jäsen	
	Lintukorpi Matti	19:00 - 21:23	Jäsen	

ALLEKIRJOITUKSET

puheenjohtaja

pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

70 - 89

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja tarkastettu etänä, hyväksynät pöytäkirjan liitteenä.
Etänä tarkastettu pöytäkirja varmennettu xx.xx.2021 ja todettu
kokouksen kulun mukaiseksi

Tammelan kunta (pvm)

pöytäkirjantarkastaja

pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄPITO

Kunnatalo sekä julkisessa tietoverkossa 28.10.2021 09:00

allekirjoitus

LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

KVALT 25.10.2021 § 70

Hallintosäännön 12 §:n mukaan valtuuston kokouksen ajasta ja paikasta tiedotetaan ennen kokousta kunnan www-sivuilla.

Kutsu kunnanvaltuuston kokoukseen on vähintään neljä päivää ennen kokousta lähetettävä erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus ensisijaisesti luottamushenkilön sähköiseen kokousjärjestelmään tai sähköpostiin tai mikäli valtuutettu erikseen pyytää postitse.

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko valtuusto laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmannesta valtuutetuista on läsnä.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty osallistujille 19.10.2021. Kokouksesta on ilmoitettu kunnan www-sivuilla 19.10.2021. Kokouksen asialista on julkaistu kunnan www-sivuilla 19.10.2021.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen osallistujat ja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Läsnä 27 valtuutettua.

Kunnanvaltuusto

§ 71

25.10.2021

KÄSITTELYJÄRJESTYS

KVALT 25.10.2021 § 71

Hallintosäännön 18 §:n mukaan asiat käsitellään valtuustolle esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä. Käsitteilyn pohjana (pohjaehdotuksena) on kunnanhallituksen ehdotus taikka, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, niiden ehdotus. Jos kunnanhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, pohjaehdotus on muutettu ehdotus. Jos ehdotus on peruutettu, asia on poistettava esityslistalta.

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä käsittelyjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

Kunnanvaltuusto

§ 72

25.10.2021

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAT JA ÄÄNTENLASKIJAT

KVALT 25.10.2021 § 72

Hallintosäännön 34 §:n mukaan valtuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla toisin päättä.

Pöytäkirja on tarkastettavissa 26.10.2021 ja tarkastettava viimeistään 27.10.2021. Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävillä 28.10.2021 kunnanvirastossa ja samasta ajasta lähtien yleisessä tietoverkossa.

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto valitsee pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Veija Bergström ja Teemu Kajava, jotka toimivat samalla myös ääntenlaskijoina.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

Kunnanhallitus	§ 286	11.10.2021
Kunnanvaltuusto	§ 73	25.10.2021

TAMMELAN KUNNAN TALOUDELLINEN KANTOKYKY: YHTENÄISKOULUN RAHOITUS**KHALL 11.10.2021 § 286**

Kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti uuden yhtenäiskoulun suunnittelua on jatkettu. Suunnittelun edetessä tulevia käyttäjäryhmiä on osallistettu suunnitelmien arvioinnissa. Saadun palautteen perusteella suunnitelmia on jalostettu käyttäjäryhmien tarpeita paremmin vastaaviksi.

Rakentamisen yleinen hintataso on noussut maailman laajuisesti ja tarvikkeissa on ilmennyt hetkittäin suoranaista pulaa. Kunnan edunvalvojana toimiva rakennuttajakonsultti on tehnyt päivitetyn tavoitehinta -arvio laskelman. Laskelman pohjana käytettiin jalostettua arkkitehtisuunnitelmaa ja rakentamisessa yleisesti käytettyä Haahtela -indeksiä, joka kuvaa tarjoushintatason kehittymistä. Uuden yhtenäiskoulun tarveselvityksen aikana Haahtela -indeksi oli 93,0. Kesäkuussa 2021 indeksi oli noussut 97,5. Nousun myötä tavoitehintaan on tullut lisäystä noin 600 000 euroa.

Kokonaisuudessaan kustannusarvio on noussut tarveselvityksestä noin 2 miljoonaa euroa, ollen kesällä 2021 noin 14 miljoonaa euroa. Koska kustannusarvio on noussut merkittävästi alkutilanteesta, kunta on teettänyt Inspira Oy:llä talouden painelaskelman. Laskelmassa arvioidaan kolmen eri vaihtoehdon taloudellisia vaikutuksia kunnan tulevaisuudelle. Jokainen tarkastelussa mukana oleva vaihtoehto stressaa kunnan taloutta. Päätös kokonaan uuden yhtenäiskoulun rakentamisesta tulee perustua toiminnallisuuteen eli mikä vaihtoehdoista vastaa parhaiten kunnan tulevaa tarvetta, kun tarkastelussa on mukana oppilasennuste, palveluiden painopisteen siirtyminen lapsista ja nuorista aikuisiin ja senioreihin sekä kunnan talous.

Liite: Tammelan kunnan taloudellinen kantokyky: Yhtenäiskoulun rahoitus 19.8.2021 / Inspira

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)
Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Valmistelija: Kunnanjohtaja Kalle Larsson, puh. 0400 695 679.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää vastaanottaa ja hyväksyä Inspira Oy:n laatiman Tammelan kunnan taloudellinen kantokyky: Yhtenäiskoulun rahoitus - raportin sekä esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto merkitsee selvityksen tietoonsa saatetuksi.

Käsittely kokouksessa: Heikki Vainio ehdotti ja Maija-Stiina Rahkonen kannatti, että Kunnanhallitus päättää vastaanottaa Inspira Oy:n laatiman Tammelan kunnan taloudellinen kantokyky: Yhtenäiskoulun rahoitus -raportin sekä esittää

kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää suunnittelun loppuunsaattamisesta 12,5 m€:n kustannusarviossa ja että selvitetään uusimman osan säilyttämisvaihtoehto ja vaikutus uudisrakennuksen kustannusarvioon.

Simo Pärssinen ehdotti neuvottelutaukoa. Puheenjohtaja määräsi neuvottelutauon, joka pidettiin klo 17:24 – 17:28.

Puheenjohtaja totesi, että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä. Toimitetussa äänestyksessä kunnanjohtajan päätösehdotus sai kolme ääntä (Jenni Rauhaniemi, Simo Pärssinen ja Manu Alarto) ja Heikki Vainion tekemä ja Maija-Stiina Rahkosen kannattama ehdotus sai neljä ääntä (Eero Pura, Heikki Vainio, Maija-Stiina Rahkonen ja Katarina Suutela). Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus päätti äänin 4-3 Heikki Vainion tekemän ja Maija-Stiina Rahkosen kannattaman ehdotuksen tulleen kunnanhallituksen päätökseksi.

Päätös: Kunnanhallitus päätti vastaanottaa Inspira Oy:n laatiman Tammelan kunnan taloudellinen kantokyky: Yhtenäiskoulun rahoitus -raportin sekä esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää suunnittelun loppuunsaattamisesta 12,5 m€:n kustannusarviossa ja että selvitetään uusimman osan säilyttämisvaihtoehto ja vaikutus uudisrakennuksen kustannusarvioon.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Manu Alarto ja kunnanjohtaja Kalle Larsson ilmoittivat jättävänsä eriävän mielipiteen, jotka liitetään pöytäkirjaan.

KVALT 25.10.2021 § 73
270/02.05.02/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää suunnittelun loppuunsaattamisesta 12,5 m€:n kustannusarviossa ja että selvitetään uusimman osan säilyttämisvaihtoehto ja vaikutus uudisrakennuksen kustannusarvioon.

Käsittely kokouksessa:

Puheenvuorojen aikana esitettiin kaksi vastaesitystä.

Kokoomuksen, Kristillisdemokraattien, Perussuomalaisten ja Vihreiden valtuustoryhmät esittivät, että

1. valtuusto päättää merkitä tiedoksi Inspira Oy:n laatiman Tammelan kunnan taloudellinen kantokyky: Yhtenäiskoulun rahoitus -raportin
2. ja, että yhtenäiskoulun suunnittelua jatketaan valtuuston lainvoimaisen päätöksen mukaisesti eli kokonaan uuden koulun rakentamiseksi ilman nyt asetettavaa hintakattoa.

SDP:n valtuustoryhmän esittivät, että Kunnanvaltuusto päättää suunnittelunloppuunsaattamisesta 14 milj. euron kustannusarviossa ja että selvitetään uusimman osan säilyttämisvaihtoehto ja vaikutus uudisrakennuksen kustannusarvioon.

Puheenjohtaja totesi, että on jätetty kaksi vastaesitystä ja että kokouksessa pidetään neuvottelutauko. Tauko pidettiin kello 19:58 – 20:08.

Kokoustaunon jälkeen valtuutettu Pärssinen pyysi puheenjohtajalta puheenvuoroa, puheenjohtaja myönsi puheenvuoron. Pärssinen ilmoitti aiemman ryhmien tekemän vastaesityksen täydennyksestä, kuulumaan seuraavasti 1. valtuusto päättää merkitä tiedoksi Inspira Oy:n laatiman Tammelan kunnan taloudellinen kantokirja: Yhtenäiskoulun rahoitus - raportin
2. ja, että yhtenäiskoulun suunnittelua jatketaan valtuuston lainvoimaisen päätöksen mukaisesti eli kokonaan uuden koulun rakentamiseksi 13,9 milj. hintakatolla.

Maija-Stiina Rahkonen esitti neuvottelutaukoa, puheenjohtaja määräsi neuvottelutauon. Tauko pidettiin 20:11 – 20:15.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ne jotka kannattavat Kokoomuksen, Kristillisdemokraattien, Perussuomalaisten ja Vihreiden valtuustoryhmien vastaesitystä äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat SDP:n ryhmäesitystä äänestävät EI.

Puheenjohtaja ehdotus äänestyksen suorittamisesta nimenhuutoäänestyksenä hyväksyttiin. Toimitetussa äänestyksessä Kokoomuksen, Kristillisdemokraattien, Perussuomalaisten ja Vihreiden valtuustoryhmien vastaesitys (JAA) sai 13 ääntä ja SDP:n ryhmäesitys (EI) sai 14 ääntä (Äänestyspöytäkirja liitteenä). Puheenjohtaja totesi, että SDP:n ryhmäesitys voitti äänin 13-14 jatkaen seuraavaan äänestykseen alkuperäisen päätösehdotuksen mukaisesti.

Manu Alarto esitti neuvottelutaukoa. Puheenjohtaja määräsi neuvottelutauon. Tauko pidettiin 20:22 – 20:27.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ne jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat SDP:n ryhmäesitystä äänestävät EI.

Puheenjohtaja ehdotus äänestyksen suorittamisesta nimenhuutoäänestyksenä hyväksyttiin. Toimitetussa äänestyksessä kunnanhallituksen esitys (JAA) sai 10 ääntä ja SDP:n ryhmäesitys (EI) sai 17 ääntä (Äänestyspöytäkirja liitteenä). Puheenjohtaja totesi, että SDP:n ryhmäesitys voitti äänin 10-17.

Päätös:

Kunnanvaltuusto päätti suunnittelunloppuunsaattamista 14 milj. euron kustannusarviossa ja että selvitetään uusimman osan säilyttämisvaihtoehto ja vaikutus uudisrakennuksen kustannusarvioon.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Keskustan valtuustoryhmän valtuutetut ilmoittivat jättävänsä eriävän mielipiteen, joka liitetään pöytäkirjaan.

Kunnanhallitus § 262
Kunnanvaltuusto § 74

04.10.2021
25.10.2021

LISÄMÄÄRÄRAHA KIRJASTOAUTON HANKINTAAN

KHALL 04.10.2021 § 262

Kirjastoauton hankintaa varten on varattu investointirahaa suunnitelma-
vuodelle 2022. Hankintaa suunniteltaessa huomattiin, että oli tarkoituk-
senmukaista kilpailuttaa erikseen kirjastoauton alusta ja kori. Alustan
hankinta aikaistui näin ollen vuoteen 2021.

Alustan hankinta käsiteltiin kunnanhallituksessa 14.6.2021 (§ 145).
Alusta hankitaan Oy Volvo Ab:lta hintaan 85.000 euroa.

Korin hankinta käsiteltiin kunnanhallituksessa 9.8.2021 (§ 175). Kori
hankitaan Kiitokori Oy:ltä. Kiitokorin jättämä tarjous oli 363.000 euroa,
josta neuvottelun jälkeen karsittiin markiisi ja videotykki. Optiona pyy-
detty aurinkosähköjärjestelmä sisällytetään mukaan. Tämän jälkeen
hinnaksi tulee 362.300 euroa. Lisäksi tulee myöhemmin hankittavaksi
lainausautomaatti sekä ulkoasun suunnittelu ja toteutus teippauksin.

Hankintaan on saatu Opetus- ja kulttuuriministeriön avustusta 117 500
euroa.

Hankinta jakautuu kahdelle vuodelle seuraavasti:

	kustannus	vuosi
Alusta	-85.000 euroa	2021
Kori	-362.000 euroa	2022
Muu varustelu	-12.200 euroa	2022
Yhteensä	<u>-459.500 euroa</u>	
Saatu avustus	+117.500 euroa	2021
Maksettavaksi jää	342.000 euroa	2022

Aiempien päätösten mukaan Forssan kaupunki on sitoutunut käyttä-
mään kirjastoauton pysäkkiaikaa vähintään 40 ja enintään 50 prosenttia
ja maksamaan pääomakulut sekä käyttökustannukset tämän mukaan.
Tarkka prosenttiosuus sovitaan reittisuunnittelun ja sopimuksen solmi-
misen yhteydessä. Kirjastoauton korin hinta ylitti kustannusarvion. Fors-
san kaupungin kanssa on neuvoteltu asiasta, eikä n. 20.000 euron ylitys
kustannusarvioon nähden ole kaupungille este yhteistyölle.

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Valmistelija: Kirjastonjohtaja Soili Ojanen, puh. 0504098093

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se

1. myöntää 85.000 euron lisämäärärahan vuodelle 2021 kirjastoauton alustan hankintaa varten
2. varaa 342.000 euroa vuoden 2022 investointisuunnitelmaan kirjastoauton korin ja muun varustelun kustannuksiin
3. merkitsee tiedoksi, että Opetus- ja kulttuuriministeriö on maksanut 117.500 euroa erityisavustuksen kirjastoauton hankintaan.

Käsittely kokouksessa: Kirjastonjohtaja Soili Ojanen esitteli asiaa kokouksessa klo 17:25 – 17:42 ja poistui ennen päätöksentekoa.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 25.10.2021 § 74
280/02.02.00/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää

1. myöntää 85.000 euron lisämäärärahan vuodelle 2021 kirjastoauton alustan hankintaa varten
2. varaa 342.000 euroa vuoden 2022 investointisuunnitelmaan kirjastoauton korin ja muun varustelun kustannuksiin
3. merkitä tiedoksi, että Opetus- ja kulttuuriministeriö on maksanut 117.500 euroa erityisavustuksen kirjastoauton hankintaan.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

Kunnanhallitus § 198
Kunnanvaltuusto § 75

06.09.2021
25.10.2021

OSAVUOSIKATSAUS 1-6/2021**KHALL 06.09.2021 § 198**

Talouspalvelut on toimialojen toimittamien tietojen pohjalta valmistellut talousarvion toteutumasta 30.6.2021 tilanteesta osavuositarkastuksen hallintosäännön mukaisesti. Osavuositarkastuksessa on esitetty tuloslaskelma, sitovien strategisten tavoitteiden tämän hetkinen tilanne, toimintatuotot, toimintakulut ja henkilöstömenot palvelualueittain. Lisäksi osavuositarkastus sisältää tämän hetkisen investointitilanteen.

Osavuositarkastukseen ei ole sisällytetty konsernitason tietoja. Osavuositarkastuksen investointiosan määrärajojen käyttökohteet on yksilöitävissä palvelualueiden yksityiskohtaisista investointilaskelmista.

Liite: Osavuositarkastus 1.1.-30.6.2021

Valmistelija: Kunnanjohtaja Kalle Larsson, puh. 0400 695 679
Tekninen johtaja Hannu Jalava, puh. 050 521 9962
Sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen, puh. 050 339 3675
Henkilöstöpäällikkö Leena Ahola, puh. 050 569 6348
Pääkirjanpitäjä Paula Pakkanen, puh. 050 410 4371
Hallintosihteeri Mia Spelman-Mäenhovi, puh. 050 379 1344

Päätösehdotus: Kunnanhallitus

1. merkitsee osavuositarkastuksen 1.1.-30.6.2021 tietoonsa saatetuksi sekä päättää mahdollisista osavuositarkastuksen edellyttämistä toimenpiteistä ja
2. esittää, että kunnanvaltuusto merkitsee osavuositarkastuksen 1.1.-30.6.2021 tietoonsa saatetuksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 25.10.2021 § 75
271/02.02.00/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää merkitä osavuositarkastuksen 1.1.-30.6.2021 tietoonsa saatetuksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

Kunnanhallitus § 224
Kunnanvaltuusto § 76

20.09.2021
25.10.2021

SELVITYKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2020 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA

KHALL 20.09.2021 § 224

Kunnanvaltuusto merkitsi tiedokseen kokouksessaan 31.5.2021 § 39 arviointikertomuksen vuodelta 2020 ja pyytää kunnanhallitukselta kuntalain mukaisen selvityksen arviointikertomuksesta aiheutuvista toimenpiteistä niin, että ne voidaan käsitellä kunnanvaltuuston kokouksessa 31.7.2021 päättyvän toimikauden aikana, kuitenkin viimeistään syys- tai lokakuussa pidettävässä kunnanvaltuuston kokouksessa.

Toimenpide-ehdotusten lisäksi kertomuksessa oli useita muitakin kysymyksiä, joihin on pyydetty toimialoilta vastauksia.

1. Miten kunta on onnistunut kunnan hankintojen kilpailutuksessa? (arviointikertomuksen s.5)

Tarjouspyynnöissä hinta ei ole ainoa kriteeri, vaan tarjoajilta vaaditaan hankintaan liittyen erilaisia kelpoisuusehtoja ja tarjottaville tuotteille tai palveluille on määritelty vähimmäisvaatimukset. Hinta on usein toimiva valintaperuste, koska kaikkien tarjoajien on täytettävä asetetut laatu- ja toimintavarmuusvaatimukset, jolloin kaikki ehdot täyttävät tarjoukset ovat lähtökohtaisesti riittävän laadukkaita. Hinta on valintakriteerinä yksiselitteinen ja pienentää riskiä valituskierteestä, mitä mahdollisesti tulokinnanvaraiset laadulliset arvioinnit voivat aiheuttaa. Tarjouspyyntöjä valmisteltaessa onkin varattava riittävästi aikaa siihen, että laatu-, kelpoisuus- ja toimintavarmuusvaatimukset tulevat sellaisiksi, että ne kantavat koko sopimuskauden tarpeet. Näitä vaatimuksia voidaan käyttää myös tarjouspyynnössä valintaperusteina esimerkiksi pisteytysten muodossa silloin kun se on tarkoituksenmukaista. Riittävästi varattu aika mahdollistaa myös aikaa markkinakartoituksen tekemisen.

Kunnassa hankinnat kuuluvat laajan joukon toimenkuviin; toimialajohtajien ja niiden joille hankintavastuuta on hallintosäännön mukaan annettu. Hankinnat vaativat usein aihealueen erityisosaamista, jota on parhaiten niillä, joiden käyttöön hankittava tuote tai palvelu tulee. Hankintoihin liittyvää koulutusta on ollut tarjolla mm. Hallintoakatemian koulutuslisenssin kautta sekä toimialojen omien verkostojen kautta esim. Hansel.

2. Mitkä ovat kunnan alijäämäisen talouden tasapainotustoimenpiteet? (s. 6)

Vuosi 2020 oli kuntatalouden osalta hyvä ja valtaosa kunnista teki ylijäämäisen tilinpäätöksen. Myös Tammela teki merkittävästi talousarvioon nähden paremman tuloksen. Yli miljoona euroa ylijäämäinen tilinpäätös katkaisi useamman alijäämäisen tilikauden kierteen. Tämän varaan on hyvä rakentaa tulevaisuutta. Talouden suunnan pitäminen yli-

jäämäisenä vaatii nykytilanteen rehellistä tarkastelua ja uteliaisuutta muutoksien tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Henkilöstömenot ovat suurin yksittäinen menoerä, johon kunnan ratkaisulta ulottuu. Näin ollen kunnan taloutta on jatkossa johdettava siten, että henkilöstömenot eivät kasva vaan palveluverkkoa mitoitetaan tarvetta vastaavaksi.

3. Miten voidaan vahvistaa kunnan hallinto- ja talousosaamista päätöksenteon tueksi? (s. 7)

Yksiselitteisen vastauksen antaminen on haastavaa ja vaatisi asian syvällisempää käsittelyä. Ensin tulisi avata yksityiskohtaisesti ne osa-alueet, joihin kaivataan jatkossa nykyistä syvällisempää osaamista, jolloin voidaan henkilökuntaa kouluttaa näihin osa-alueisiin.

On selvää, että henkilöstövaihdokset ovat laskeneet suoritusastoa. Samanaikaisesti osaajien joukko on pienentynyt ja nykyinen henkilöstömitoitutus on koettu liian pieneksi. Asia ei tule ratkeamaan vain lisäämällä henkilöstön määrää. Vähintäänkin yhtä merkityksellistä on muuttaa kunnan prosesseja päällekkäisiä työvaiheita poistaen ja tehtäväkohtaisia vastuita selkeyttäen. Myös ohjelmistojen ajantasaisuuteen ja niiden käytön osaamiseen on syytä kiinnittää huomiota. Manuaalisen työn määrää on vähennettävä ja automatisoinnin mahdollisuudet on otettava käyttöön.

4. Kuntastrategia (s. 8)

Kuntastrategia koostuu visiosta, arvoista ja neljästä poikkihallinnollisesta kehittämisohjelmasta. Kunnan visio ja etenkin arvopohja on luonteeltaan aikaa kestävä, eikä näitä johtamisen työkaluja tule päivittää valtuustokausittain, mikäli ei ole painavia perusteita.

Poikkihallinnolliset kehittämisohjelmat päivitettiin viime valtuustokaudella ja ovat edelleen voimassa. Näiden kautta johdetaan kunnan kehittämistyö ja talousarvion valmistelu.

Edessä olevat toimintaympäristön muutokset muuttavat kuntakenttää peruuttamattomasti. Näin ollen, kunnan strategiaprosessi on syytä käynnistää alkaneen valtuustokauden myötä. Prosessi käynnistyy loppuvuonna 2021.

5. Asiakas- ja tehtävälähtöiset palveluprosessit / Osallistava budjetointi (s. 9)

Maaseudun Sivistysliitto kutsui kunnan yhdeksi pilottikunnaksi Sosiaalisesti kestävä maaseutu -hankkeeseen. Tämä mahdollisti osallisuuden ylläpidon kunnan ja kuntalaisten välillä. Kunnan omia osallisuustekoja ei järjestetty tarkasteluvuotena.

Osallistavan budjetoinnin osalta on syytä käydä periaatekeskustelu kunnan päättäjien kanssa, jonka pohjalta valmistelu voi edetä. Tämä keskustelu tulee käydä syksyn 2021 aikana.

6. Vetovoima, tasokas asuminen ja yrittäjyys / Norrintie 4:n tuleva käyttö (s. 9)

Vetovoiman ja tunnettavuuden painottuminen luontomatkailun infra-hankkeisiin on luonnollista, koska näihin on saanut rahoitusta. Kun puitteet ovat kunnossa on mahdollista panostaa myös sellaiseen toimintaan, joka tuottaa myös verotuloja.

Kumppanuuspöytä Norrintie 4:n koulurakennuksen tulevasta käytöstä ei pidetty toistaiseksi tarpeellisena toteuttaa, koska tiloja on tarkoitus ensin käyttää uuden yhtenäiskoulun rakentamisen aikana väistötiloina. Yhtenäiskoulun suunnittelu ja rakentaminen on erinäisistä syistä viivästynyt ja tulee edelleen viivästymään eikä edes Norrintien väistötiloille ole vielä laadittua tarkkaa toteuttamissuunnitelmaa. Väistötilojen tarpeen tarkasta ajankohdasta ei ole vielääkään tietoa. Tilojen pysyvää käyttöä kannattaa suunnitella vasta sitten, kun on varmuus ja aikataulu tilojen vapautumisesta mahdollisesta väistötilakäytöstä. Tulevan käytön suunnittelun ehtii tehdä hyvin vielä väistötila-aikana. Tavoitetta asetettaessa on oltu liian optimistinen koulukeskushankkeen etenemisestä.

7. Vetovoima, tasokas asuminen ja yrittäjäyys / Osallistavien tapahtumien järjestäminen (s. 9)

Osallistavien tapahtumien järjestäminen loppui korona-pandemian alkessa, kun kaikenlaiset kokoontumiset kiellettiin. Sähköisten kokousten maailmaan totuttautuminen vei oman aikansa ja energiansa. Osallistamista olisi voitu tehdä sähköiselläkin välineillä, mutta muuttuneissa olosuhteissa resurssit eivät tähän riittäneet.

8. Vetovoima, tasokas asuminen ja yrittäjäyys / Palautejärjestelmä (s. 9)

Palautejärjestelmän kehittämistyö aloitettiin tarkasteluvuotena. Ensimmäinen demoversio saatiin kunnan testattavaksi vuoden 2020 puolella. Demoversiosta saatu palaute ohjasi jatkokehittämistä, jonka myötä palautejärjestelmä saatiin osaksi kunnan johtamisjärjestelmään vuonna 2021.

9. Vetovoima, tasokas asuminen ja yrittäjäyys / ELMA-ryhmän kokoontuminen (s. 10)

Elma-ryhmää perustettaessa kunnalla oli palkattuna täysipäiväinen yrityskoordinaattori / elinvoimakehittäjä, jonka työpanosta ei ole voitu kokonaisuudessaan korvata seudullisella yhteistyöllä tai kuntaan jääneellä henkilöstöllä. Elinvoimakehittäjän lopettaessa kunnan palveluksessa, oli juuri saatu lausunnot uudesta yritysvaikutusten arvioinnista, ja tässä yhteydessä Hämeen Yrittäjät esitti yritysvaikutusten arvioinnin kehittämistä elinvoimavaikutusten arvioimiseksi. Koska esitys parantaisi ja laajentaisi vaikutusten arviointia entistä kattavammaksi, lähdettiin tätä selvittämään. Kunnan elinvoima on kuitenkin kokonaisuutena pitkälti riippuvainen kunnan strategisista linjauksista, joten selvittämisen yhteydessä todettiin, ettei arviointikriteerejä voida tehdä yksittäisten viranhaltijoiden näkemyksen perusteella, vaan luontevinta on määrittää kunnan elinvoimaisuuden kriteerit kunnan strategian päivittämisen yhteydessä syksyllä 2021 Kunnan strategian päivitys käynnistyy loppuvuonna 2021. Elma -ryhmä osallistetaan strategian päivitykseen ja tässä yhteydessä ryhmä pääsee päivittämään elinvoimavaikutusten arvioinnin. Kaavoituksen saralla ei akuutteja ongelmallisia asioita vuoden 2020 aikana tulleet eteen, lisäksi korona rajoitti nähtävillä oloja ja yleisötilaisuuksia,

mutta syksyllä 2021 Torron osayleiskaava on etenemässä ehdotusvaiheeseen ja Elma-ryhmän kommentoitavaksi.

10. Vetovoima, tasokas asuminen ja yrittäjyys / Tonttimyynti (s. 10)

Kunnan maanhankinta on hankalaa, sillä varteenotettavia myyjätahoja ei juurikaan ole. Kunnan kannalta alueen on oltava houkutteleva eli kunnan keskusta-alueella tai sen laitamilla, jotta tonttikauppa alueen katu- ja kunnallistekniikan mittavien investointien jälkeen käynnistyisi kunnolla. Lisäksi maa-alueen hinta on oltava sellainen, että kunnan vastuullisen talouspolitiikan periaatteet toteutuvat. Vaikka vuoden 2020 aikana tontteja ei juurikaan myyty, saatiin jo aikaisemmin hankituilla maakaupoilla kunnan halutulle asemakaava-alueelle Kytöön kaavoitettua ja rakennettua kunnallistekniikka katuineen yhdeksälle uudelle asuintontille.

11. Vetovoima, tasokas asuminen ja yrittäjyys / kunnan vetovoima (s. 10)

Tammelan väestökehitys on ollut yli kymmenen vuotta negatiivisella uralla. Syntyvyys on laskenut alle viiteenkymmeneen henkilöön, kun vastaavasti kuolleisuus on noussut vuosi vuodelta, ylittäen merkittävästi kunnan luontaisen kasvun. Näin ollen kunnan väkiluku laskee myös jatkossa, mikäli muuttoliike ei käännä suuntaa positiiviseksi.

Muuttoliike kääntyi positiiviseksi tarkasteluvuonna 2020. Suunnan käänös oli hyvin merkityksellinen, sillä vastaavaa ei tapahtunut kertaakaan aikaisemmin viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Ilman vahvaa kuntabrändiä on vaikea menestyä. Kunnan tekemä brändityö on ollut menestyksellistä ja tulokset ovat kiistattomat. Kunnan näkyvyys on mediassa kasvanut viimeisen 4 vuoden aikana 40 prosenttia. Vahva ja tunnistettava brändi herättää mielenkiintoa mahdollisten tulo- ja muuttajien keskuudessa. Kunnan brändityötä tulee entisestään vahvistaa, sillä paikkariippumaton työ on avannut uusia mahdollisuuksia mahdollisten muuttajien keskuudessa. Asukasluvun kehitys ei ole ainoa merkityksellinen mittari, kun arvioidaan elinvoimaisuutta.

12. Hyvinvoiva, motivoitunut ja tuloksistaan tunnettu henkilöstö / Kirjalliset kuvaukset (s. 10)

Työn ja työelämän perustilanteiden kirjallinen kuvaus toimijoiden kompetensseista, henkilöstön hyvinvoinnin kokonaistilanteesta, työhyvinvointia tukevien toimintojen määrittelystä ja johtamisesta oli tarkoitus toteuttaa vuoden 2020 aikana. Kuvauksen laatiminen vaatii tutkimustasoisista tiedonkeruuta, jotta se kuvaa todellista tilannetta. Henkilöstöhallinnon vähäiset resurssit olivat vuoden 2020 aikana sidottu uuden henkilöstö- ja palkkahallinnon ohjelman sekä uuden palveluntuottajan perehdyttämiseen ja käytännön järjestelyihin. Korona-tilanne sitoi myös paljon henkilöstöhallinnon resursseja ohjeistuksien ja tiedottamisen osalta.

13. Hyvinvoiva, motivoitunut ja tuloksistaan tunnettu henkilöstö / kunnantalon henkilöstö (s. 11)

Koko kunnan henkilöstölle tehtiin henkilöstökysely 20.-31.9.2020. Kysely tehtiin toimialoittein: sivistys-, tekninen- ja hallintopalvelut. Kunnantalolla työskentelee kaikkien toimialojen työntekijöitä, joten kyselyn tu-

lokset eivät suoraan anna vastauksia vain kunnantalolla työskentelevien osalta. Hallintopalveluiden työntekijöistä lähes kaikki työskentelevät kunnantalolla, joten vastaus perustuu hallintopalveluiden henkilöstön vastauksiin.

Työnkuvia ja työprosesseja ei koettu selkeiksi. Tilannetta on korjattu päivittämällä sekä hallintosihteerien, että taloushallinnossa työskentelevien tehtävänkuvat. Hallinnossa on ollut paljon henkilömuutoksia sekä käytettävien ohjelmistojen uudistuksia, joten työprosessien kuvaukset tullaan laatimaan tilanteen selkiytyttyä.

Hallinnon organisaatio koetaan liian ohueksi ja työntekijät väsyvät. Rekrytointeja on pyritty hoitamaan mahdollisimman pikaisella aikataululla ja saamaan hallintoon ammattitaitoisia työntekijöitä. Haasteena on ollut kunnallisen kokemuksen omaavien hakijoiden puute.

Kunnantalolle tehtiin työterveyshuollon työpaikkaselvitys 12.10.2020. Yhtenä tuloksena selvityksessä todettiin mm. että hallinnon henkilöstöllä on liian suuri työmäärä. Hallinnon tehtävät ovat nykyään niin monimutkaisia, että uuden tiedon määrä ei ole enää hallittavissa. Tätä pyritään helpottamaan selkeytettävillä tehtävänkuvilla ja tiimityön kehittämällä.

14. Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen (s. 16)

Kuntakonsernille ei asetettu toiminnallisia tavoitteita tarkasteluvuodeksi 2020. Kesällä 2021 kuntaan perustettiin konsernijohtoryhmä, jota johtaa kunnanjohtaja. Konsernijohtoryhmän tehtävänä on ylläpitää yhteistä tilannekuvaa ja jatkossa valvoa, että konsernille asetetut toiminnalliset tavoitteet etenevät asetetussa aikataulussa. Syksystä 2021 lähtien konserniyhtiöiden toimitusjohtajat antavat kunnanhallitukselle kvartaaleittain toimitusjohtajakatsauksen. Vuoden 2022 talousarviossa valtuusto asettaa konsernille tavoitteet.

15. Toimenpide-ehdotukset (s. 17)

1. Vuositavoitteista (strategisista tavoitteista) on jäänyt merkittävä osa toteutumatta ilman selvitystä. Koronapandemialla ei tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan ole voinut kaikilta osin olla vaikutusta tavoitteiden toteutumatta jäämiseen. Miksi tavoitteet eivät ole toteutuneet?

Vastaus: Koronavuosi muutti kunnan arkea hyvin merkityksellisesti. Käytännössä kunnan johtoryhmä muuttui valmiusryhmäksi, jonka tehtävänä oli ylläpitää ja toimeenpanna valtiolta tulleet toimet. Tehtävä oli jokaiselle uusi ja aikaa vievä. Näin ollen, kunnan strategian edistäminen jäi tekemättä tarkasteluvuotena.

2. Miksi Tammelan Vuokra-asunnot Oy:lle ei ole asetettu toiminnan ja talouden tavoitteita kunnan talousarviossa?

Vastaus: Tarkempi vastaus kohdassa 14. Toiminnan ja talouden tavoitteita ei ollut asetettu vuodelle 2020, mutta valtuusto tulee asettamaan talousarvion yhteydessä kuntakonsernille tavoitteet, joiden toteutumista valvoo vuonna 2021 perustettu konsernijohtoryhmä.

3. Kunnan elinvoimaa ei voida tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan ulkoistaa. Miten kunnanhallitus aikoo kehittää kunnan elinvoimaa ja millä keinoilla?

Elinvoima on abstrakti käsite. Tammelan osalta on tarpeen käydä perinpohjainen keskustelu siitä, mitä elinvoimalla tarkoitetaan Tammelassa. Tämän keskustelun myötä hallitus kohdentaa tavoitteisiin nähden riittävät resurssit niiden saavuttamiseksi. Kunnan edunmukaista on, että tavoitteita edistetään omana työnä ja samanaikaisesti verkostoissa.

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Valmistelija:

Kunnanjohtaja Kalle Larsson, puh. 0400 695 679

Tekninen johtaja Jari Kauppi, puh. 040 861 1788

Sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen, puh. 050 339 3675

Kaavoittaja Miika Tuki, puh. 050 464 3274

Projektipäällikkö Hannu Jalava, puh. 050 521 9962

Henkilöstöpäällikkö Leena Ahola, puh. 050 569 6348

Hallintopäällikkö Petri Pakarimäki, puh. 040 809 5455

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää, että se

1. hyväksyy toimialojen antamat selvitykset tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2020, ja

2. esittää valtuustolle, että se hyväksyy toimialojen antamat selvitykset kunnanhallituksen selvityksenä tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2020, ja

3. esittää valtuustolle, että sen hyväksymät selvitykset saatetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Käsittely kokouksessa: Keskustelun kuluessa kunnanhallitus teki vastauksiin seuraavat lisäykset:

1. Miten kunta on onnistunut kunnan hankintojen kilpailutuksessa?

Kunta ei ole onnistunut tuomaan riittävän avoimesti julki hankintojen kilpailutusta. Jatkossa hankinnat tulevat näkyä viranhaltijapäätöksinä kunnan nettisivuilla. Kunnan varoja tulee käyttää tarkkaavaisesti ja säästään kunnan hankintasääntöjä noudattaen. Markkinavuoropuhelua tulee käyttää. Hankintoihin liittyvää koulutusta saa ilmaiseksi muun muassa Kuntaliitolta, Hankintakeinolta, Suomen yrittäjien hankinta-asiamies verkostosta.

2. Mitkä ovat kunnan alijäämäisen talouden tasapainotustoimenpiteet?

Vuoden 2020 tasapainottamistoimenpiteet ovat olleet veronkorotuksia. Koronatilanteesta johtuvat avustukset ovat osaltaan vaikuttaneet talouden tasapainottamiseen.

3. Miten voidaan vahvistaa kunnan hallinto- ja talousosaamista päätöksenteon tueksi?

Kouluttamisen ja asiantuntevan henkilöstön avulla voidaan vahvistaa kunnan hallintoa. Talousosaamista voidaan parantaa palkkaamalla kuntaan talousjohtaja.

4. Kuntastrategia

Kuntastrategiaan pitää saada jatkossa konkretiaa. Poikkihallinnollisten kehittämissryhmien tulee olla toimivampia ja aikaansaavia.

11. Vetovoima, tasokas asuminen ja yrittäjäyys / kunnan vetovoima

Menestyksekkään brändityön kiistattomat tulokset pitää näkyä jatkossa konkreettisina tuloksina.

15. Toimenpide-ehdotukset

1. Jatkossa pyrimme edistämään strategiaa voimakkaammin. Strategia on toiminnan punainen lanka ja ohjaa viranhaltijoiden valmistelutyötä.
3. Elinvoimaa voidaan kehittää ELMA-ryhmän kautta. Elinvoimaohjelman tulee olla osana kuntastrategiaa. Markkinoidaan muutenkin kuin matkailun näkökulmasta.

Päätös: Kunnanhallitus päätti, että se

1. hyväksyy toimialojen antamat selvitykset tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2020, ja
2. esittää valtuustolle, että se hyväksyy toimialojen antamat selvitykset kunnanhallituksen kokouksessaan tekemin lisäyksiin kunnanhallituksen selvityksenä tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2020, ja
3. esittää valtuustolle, että sen hyväksymät selvitykset saatetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

KVALT 25.10.2021 § 76
291/00.03.01/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää, että se

1. hyväksyy toimialojen antamat selvitykset kunnanhallituksen kokouksessaan tekemin lisäyksiin kunnanhallituksen selvityksenä tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2020, ja
2. saattaa selvitykset tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti, että se

1. hyväksyy toimialojen antamat selvitykset kunnanhallituksen kokouksessaan tekemin lisäyksiin kunnanhallituksen selvityksenä tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2020, ja
2. saattaa selvitykset tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Kunnanhallitus	§ 227	20.09.2021
Kunnanhallitus	§ 289	11.10.2021
Kunnanvaltuusto	§ 77	25.10.2021

OSTOTARJOUS / TONTIT NIITTYLÄ (834-419-6-35) JA AITTALA (834-419-6-36) / KYTÖ**§ 227**

jatkoa asialle: 106/10.00.02/2020

KHALL 20.04.2020 § 104

Jari Rantanen on tehnyt ostotarjouksen Kydön asemakaava-alueella sijaitsevista tiloista Niittylä, kiinteistötunnus: 834-419-6-35, ja Aittala, kiinteistötunnus: 834-419-6-36. Tiloista on tarjottu yhteensä 18.000 euroa.

Tarjouksen kohteena olevat tilat muodostavat yhdessä asemakaavan mukaisen rivitalotontin 1 korttelissa 602. tilojen yhteispinta-ala on 4163 m² (2407+1756). Tontin rakennusoikeus on 1200 k-m².

Ostajan tarkoituksena on rakentaa tontille asemakaavan mukaisesti rivitaloja.

Liitteet:

1. Ostotarjous
2. Sijaintikartta
3. Asemakaavaote
4. Kaupparjaluonnos

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

	On	Ei
Päätöksen lapsivaikutukset		x

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):

Kysymys:	Kyllä	Ehkä	Ei
Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen ?			x
Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen ?		x	
Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen ?	x		
Onko palvelu mahdollista ulkoistaa ?			x

Valmistelija: Tekninen johtaja Hannu Jalava, puh. 050 521 9962

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää

1. hyväksyä liitteenä 4 olevan kaupparjaluonnoksen, jolla kunta

myy ja luovuttaa Jari Rantaselle tilat Niittylä, kiinteistötunnus: 834-419-6-35, ja Aittala, kiinteistötunnus: 834-419-6-36 yhteishintaan 18.000,00 euroa kauppakirjaluonnoksen mukaisin luovutusehdoin,

2. antaa kunnanhallitukselle oikeuden tehdä vähäisiä muutoksia luonnoksen mukaiseen kauppakirjaan.

Käsittely kokouksessa:

Tekninen johtaja Hannu Jalava esitteli asiaa kokouksessa ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 27.04.2020 § 21

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä 4 olevan kauppakirjaluonnoksen, jolla kunta myy ja luovuttaa Jari Rantaselle tilat Niittylä, kiinteistötunnus: 834-419-6-35, ja Aittala, kiinteistötunnus: 834-419-6-36 yhteishintaan 18.000,00 euroa kauppakirjaluonnoksen mukaisin luovutusehdoin,

2. antaa kunnanhallitukselle oikeuden tehdä vähäisiä muutoksia luonnoksen mukaiseen kauppakirjaan.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KHALL 20.09.2021 § 227

Jari Rantanen on 22.7.2021 toimittanut tekniselle johtajalle sähköpostin, jossa hän ilmoittaa peruvansa kaupan, koska kauppakirjan ehdoista ei ole päästy sopimukseen.

Ostaja ei hyväksy kauppakirjan 11. kohtaa, Vallintarajoitus, jossa todetaan seuraavasti:

Ostaja sitoutuu olemaan myymättä tai muutoin luovuttamatta edelleen kiinteistöjä rakentamattomana ulkopuolisille tahoille, ellei myyjä anna tähän kirjallista suostumustaan. Ostaja saa myyjää kuulematta luovuttaa kuitenkin kiinteistöt pääosin omistamalleen yhtiölle/yhtiöille.

Ostaja olisi halunnut laajemman oikeuden myydä tilat edelleen siten että tarvittaessa myös myynti ulkopuoliselle 0- katteella olisi sallittua ilman myyjän suostumusta.

Liite: Jari Rantasen sähköposti

Valmistelija: Projektipäällikkö Hannu Jalava, puh. 050 5219962

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää hyväksyä Jari Rantasen ilmoituksen tilojen Niittylä, kiinteistötunnus: 834-419-6-35, ja Aittala, kiinteistötunnus: 834-419-6-36, kaupan perumisesta.

Päätös: Kunnanhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

KHALL 11.10.2021 § 289

Ostajan kanssa on käyty neuvotteluja kauppakirjan ehdoista ja neuvottelujen lopputuloksena 27.4.2020 valtuuston hyväksymästä kauppakirjaluonnoksesta on poistettu kohdat:
9. rakentamisvelvoite
11. vallintarajoitus
12. Sopimussakko ja vahingonkorvaus (poistettu viittaukset poistettuun rakentamisvelvoitteeseen ja kaupan kohteen luovuttamiseen liittyvät sanktiot)
Uudessa kauppakirjaluonnoksessa ostajalle ei aseteta rakentamisvelvoitetta, eikä rajoiteta kiinteistön myymistä tai luovuttamista edelleen.
Ostaja on ilmoittanut olevansa valmis tekemään kaupat 11.10.2021 päivätyn kauppakirjaluonnoksen ehtojen mukaisena.

Liitteet: 1. kauppakirjaluonnos 27.4.2020
2. kauppakirjaluonnos 11.10.2021

Valmistelija: kunnanjohtaja Kalle Larsson, puh. 0400 695 679

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan 11.10.2021 päivätyn kauppakirjaluonnoksen, jolla kunta myy ja luovuttaa Jari Rantaselle tilat Niittylä, kiinteistötunnus: 834-419-6-35, ja Aittala, kiinteistötunnus: 834-419-6-36 yhteishintaan 18.000,00 euroa kauppakirjaluonnoksen mukaisin luovutusehdoin,
2. antaa kunnanhallitukselle oikeuden tehdä vähäisiä muutoksia luonnoksen mukaiseen kauppakirjaan.

Käsittely kokouksessa: Kaavoittaja Miika Tuki esitteli asiaa kokouksessa klo 17:33 – 18:03 ja poistui ennen asian käsittelyä ja päätöksentekoa.

Maija-Stiina Rahkonen ehdotti, että asia palautettaisiin valmisteluun. Katariina Suutela kannatti tehtyä esitystä. Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu ehdotus, on asiasta äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi, että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä. Toimitetussa äänestyksessä kunnanjohtajan päätösehdotus sai neljä ääntä (Jenni Rauhaniemi, Heikki Vainio, Simo Pärssinen ja Manu Alarto) ja Maija-Stiina Rahkonen tekemä ja Katariina Suutelan kannattama ehdotus sai kolme ääntä (Eero Pura, Maija-Stiina Rahkonen ja Katariina Suutela). Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus päätti äänin 4-3 kunnanjohtajan päätösehdotuksen tulleen kunnanhallituksen päätökseksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KVALT 25.10.2021 § 77
212/10.00.02.01/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan 11.10.2021 päivätyn kauppakirjaluonnoksen, jolla kunta myy ja luovuttaa Jari Rantaselle tilat Niittylä, kiinteistötunnus: 834-419-6-35, ja Aittala, kiinteistötunnus: 834-419-6-36 yhteishintaan 18.000,00 euroa kauppakirjaluonnoksen mukaisin luovutusehdoin,
2. antaa kunnanhallitukselle oikeuden tehdä vähäisiä muutoksia luonnoksen mukaiseen kauppakirjaan.

Käsittely kokouksessa:

Taito Syrjälä esitti vastaesityksen, että valtuusto hylkää kaupan teon Jari Rantasen kanssa tonteista Niittylä ja Aittala.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ne jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat Taito Syrjälän esitystä äänestävät EI.

Puheenjohtaja ehdotus äänestyksen suorittamisesta nimenhuutoäänestyksenä hyväksyttiin. Toimitetussa äänestyksessä kunnanhallituksen esitys (JAA) sai 19 ääntä ja Taito Syrjälän esitys (EI) sai 8 ääntä (Äänestyspöytäkirja liitteenä). Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallituksen esitys voitti äänin 19-8.

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti

1. hyväksyä liitteenä olevan 11.10.2021 päivätyn kauppakirjaluonnoksen, jolla kunta myy ja luovuttaa Jari Rantaselle tilat Niittylä, kiinteistötunnus: 834-419-6-35, ja Aittala, kiinteistötunnus: 834-419-6-36 yhteishintaan 18.000,00 euroa kauppakirjaluonnoksen mukaisin luovutusehdoin,
2. antaa kunnanhallitukselle oikeuden tehdä vähäisiä muutoksia luonnoksen mukaiseen kauppakirjaan.

Kunnanhallitus § 202
Kunnanvaltuusto § 78

06.09.2021
25.10.2021

LATUAVUSTUKSIEN PERIAATTEET

KHALL 06.09.2021 § 202

Tammelan kunta avustaa tammelalaisia rekisteröityjä yhdistyksiä hiihtolatuojen kunnossapidossa (retki- ja peltoladut). Latuavustusta voi hakea tammelalainen rekisteröitynyt yhdistys talkoovoimin ylläpidettyjen latujen osalta. Avustuksen suuruus riippuu mm. hakijoiden määrästä, latureitin pituudesta sekä ajomäärästä. Avustuksen saaja vastaa reittien turvallisuudesta.

Avustusta haetaan etukäteen tulevalle talvikaudelle määräaikaan mennessä. Päätöksen perusteella tapahtuva korvaus maksetaan yhdistykselle hiihtokauden päättymisen jälkeen viimeistään huhtikuun loppuun mennessä toimitetun ajopäiväkirjan mukaan. Mikäli latuja ei pystytä tekemään vähälumisen talven vuoksi, tällöin avustusta ei makseta.

Vuoden 2022 talousarvioon tulee lisätä 3.000 euroa latuavustusten maksamiseen talvikaudelta 2021-2022, jotta latuavustuksia voidaan jakaa.

Liitteet: Tammelan kunnan latuavustuksien periaatteet
Latuavustushakemuslomake 2021
Lapsivaikutustenarviointi / latuavustuksien periaatteet

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)
Päätöksen lapsivaikutukset: On

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):
Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen: Ei
Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen: Ei
Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen:
Ehkä
Onko palvelu mahdollista ulkoistaa: Kyllä

Valmistelija: Liikuntakoordinaattori Petri Takala, puh. 050 353 7708.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy latuavustuksien myöntämisen periaatteet ja päättää niiden tulevan voimaan välittömästi.

Käsittely kokouksessa: Kunnanhallitus edellyttää, että avustusten hakuaikaa pidennetään tänä vuonna syyskuun lopusta lokakuun loppuun.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 25.10.2021 § 78
182/02.05.01.03.02/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä latuavustuksien myöntämisen periaatteet ja päättää niiden tulevan voimaan välittömästi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

Sivistyslautakunta	§ 60	15.09.2021
Kunnanhallitus	§ 263	04.10.2021
Kunnanvaltuusto	§ 79	25.10.2021

NUORISOVALTUUSTON EDUSTAJIEN LÄSNÄOLO- JA PUHEOIKEUS KUNNANVALTUUSTON KOKOUKSISSA

SIVLA 15.09.2021 § 60

Kunnanvaltuusto hyväksyi 25.11.2019 nuorisovaltuuston aloitteen kahden nuorisovaltuuston edustajan puhe- ja läsnäolo-oikeudesta kunnanvaltuuston kokouksiin. Päätös koski viime valtuustokautta.

Nuorisovaltuuston perusteluina todetaan edelleen, että puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnanvaltuuston kokouksiin on keskeinen vaikuttamisen väline, jolla kunta mahdollistaa aktiivisen vuoropuhelun nuorisovaltuutettujen ja kunnanvaltuutettujen välillä.

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)
Päätöksen lapsivaikutukset: On

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):
Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen: Ei
Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen: Ei
Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen: Ei
Onko palvelu mahdollista ulkoistaa: Ei

Valmistelija: Vapaa-aikasihteeri Päivi Paija, puh. 050 376 5162

Päätösehdotus: Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että em. tahot hyväksyvät esityksen nuorisovaltuuston kahden edustajan osallistumisesta kunnanvaltuuston kokouksiin sekä valtuustoinfoihin puhe- ja läsnäolo-oikeudella vuosille 2021-2024.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KHALL 04.10.2021 § 263

Valmistelija: Kunnanjohtaja Kalle Larsson, puh. 0400 695 679.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se myöntää nuorisovaltuuston kahdelle nimeämälleen edustajalle oikeuden osallistua kunnanvaltuuston kokouksiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella vuosille 2021-2024.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 25.10.2021 § 79
278/00.00.01.00/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää myöntää kahdelle nuorisovaltuuston nimeämälleen edustajalle oikeuden osallistua kunnanvaltuuston kokouksiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella vuosille 2021-2025.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

Kunnanhallitus § 265
Kunnanvaltuusto § 80

04.10.2021
25.10.2021

LOIMI-HÄMEEN JÄTEHUOLLON OSAKASKUNTIEN YHTEISEEN JÄTELAUTAKUNTAAN KAUDELLE 2021-2025 NIMETTÄVÄ EDUSTAJA JA VARAEDUSTAJA

KHALL 04.10.2021 § 265

Jätelautakunta toimii Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n yhteistoiminta-alueen 16 kunnan yhteisenä jätehuoltoviranomaisena.

LHJ:n osakaskuntien jätelautakunnan johtosäännön kohdassa 3. määritellään lautakunnan kokoonpanosta seuraavaa:

Isäntäkunnan valtuusto asettaa lautakunnan toimikaudekseen yhteistoiminta-alueen kuntien valtuustojen nimeämistä jäsenistä. Lautakunnassa on yksi jäsen kustakin yhteistoiminta-alueen kunnasta ja kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan kokoonpanon on täytettävä naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain 4 §:n vaatimukset. Isäntäkuntana toimivan Forssan kaupungin edustaja toimii lautakunnan puheenjohtajana ja Loimaan kaupungin edustaja varapuheenjohtajana.

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Valmistelija: hallintopäällikkö Petri Pakarimäki, puh. 0408095455

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää, että valtuusto päättää nimetä kunnan edustajan ja varaedustajan Loimi-Hämeen Jätehuollon osakaskuntien yhteiseen jätelautakuntaan.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 25.10.2021 § 80

258/00.00.01.00/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää nimetä kunnan edustajan ja varaedustajan Loimi-Hämeen Jätehuollon osakaskuntien yhteiseen jätelautakuntaan.

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti nimetä Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n jätelautakuntaan Tammelan kunnan edustajaksi Ismo Ojansuun ja hänen varaedustajaksi Minna Nissilän.

Kunnanhallitus	§ 229	20.09.2021
Kunnanhallitus	§ 264	04.10.2021
Kunnanvaltuusto	§ 81	25.10.2021

KANTA-HÄMEEN SAIRAANHOITOPUIRIN KUNTAYHTYMÄN VALTUUSTON EDUSTAJIEN NIMEÄMINEN

KHALL 20.09.2021 § 229

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 16.8.2021 § 61 suorittanut luottamushenkilövalinnat toimikaudeksi 2021-2025. Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuustoon tuli valituksi edustajat kokoomuksesta ja sosiaalidemokraateista. Ylikunnallisten paikkajakosopimuksen mukaan Tammelasta tulisi nimetä edustajat kokoomuksesta ja perussuomalaisista. Kunnanvaltuuston ehdotetaan tekevän edustajien valinta uudelleen.

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)
Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Valmistelija: hallintopäällikkö Petri Pakarimäki, puh. 0408095455.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää, että valtuusto päättää nimetä kunnan edustajat Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuustoon.

Päätös: Kunnanhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

KHALL 04.10.2021 § 264

Liitteet: Eronpyyntö / Virta Harri
Eronpyyntö / Kaakinen Sari

Valmistelija: hallintopäällikkö Petri Pakarimäki, puh. 0408095455.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää, että valtuusto

1. myöntää Harri Virralle eron Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston edustajan tehtävästä, ja
2. myöntää Sari Kaakiselle eron Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston varaedustajan tehtävästä, ja
3. nimetä eronneiden tilalle kunnan edustajan ja varaedustajan Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuustoon, ja
4. tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 25.10.2021 § 81
148/00.00.01.00/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää

1. myöntää Harri Virralle eron Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston edustajan tehtävästä, ja
2. myöntää Sari Kaakiselle eron Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston varaedustajan tehtävästä, ja
3. nimetä eronneiden tilalle kunnan edustajan ja varaedustajan Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuustoon, ja
4. tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti

1. myöntää Harri Virralle eron Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston edustajan tehtävästä, ja
2. myöntää Sari Kaakiselle eron Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston varaedustajan tehtävästä, ja
3. nimetä eronneiden tilalle kunnan edustajaksi Kati Leinon ja varaedustajaksi Marja Helanderin Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuustoon, ja
4. tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 209
§ 82

06.09.2021
25.10.2021

ERON MYÖNTÄMINEN TARKASTUSLAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN TEHTÄVÄSTÄ JA UUDEN VARAJÄSENEEN VALINTA TARKASTUSLAUTAKUNTAAN

KHALL 06.09.2021 § 209

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 16.8.2021 § 61 suorittanut luottamushenkilövalinnat toimikaudeksi 2021-2025 Tällöin on valittu myös tarkastuslautakunta varajäsenineen.

Tarkastuslautakunnan varajäsen Pirjo Ali-Tuomola anoo 18.8.2021 päiväämällään anomuksella eroa tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä esteellisyyden johdosta (yhteisöjäävi). Tarkastuslautakuntaan sovelletaan hallintolain (365/2003) 27-30 § esteellisyyssääntelyä.

Liite: Eropyyntö tarkastuslautakunnan varajäsenyydestä

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)
Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Valmistelija: hallintosihteeri Melia Salonen, puh. 050 569 7500.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää, että kunnanvaltuusto

1. myöntää Pirjo Ali-Tuomolalle eron tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä esteellisyyden perusteella, ja
2. valitsee uuden henkilön tarkastuslautakunnan varajäseneksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 25.10.2021 § 82 148/00.00.01.00/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää

1. myöntää Pirjo Ali-Tuomolalle eron tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä esteellisyyden perusteella, ja
2. valitsee uuden henkilön tarkastuslautakunnan varajäseneksi.

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti

1. myöntää Pirjo Ali-Tuomolalle eron tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä esteellisyyden perusteella, ja

2. valita Tuomas Rantalan tarkastuslautakunnan varajäseneksi.

Kunnanhallitus § 266
Kunnanvaltuusto § 83

04.10.2021
25.10.2021

**ERON MYÖNTÄMINEN YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN TEHTÄVÄSTÄ /
HALONEN HELI JA UUDEN VARAJÄSENEEN VALINTA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTAAN**

KHALL 04.10.2021 § 266

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 16.8.2021 § 61 suorittanut luottamushenkilövalinnat toimikaudeksi 2021-2025 Tällöin on valittu myös ympäristölautakunta varajäsenineen.

Ympäristölautakunnan varajäsen Heli Halonen anoo 14.9.2021 päivämäärällä anomuksella eroa ympäristölautakunnan varajäsenen tehtävästä esteellisyyden johdosta (yhteisöjäävi).

Ympäristölautakuntaan sovelletaan hallintolain (434/2003) 27-30 § esteellisyyssääntelyä.

Liite: Eropyyntö ympäristölautakunnan varajäsenyydestä

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)
Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Valmistelija: Hallintosihteeri Melia Salonen, puh. 050 569 7500

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää, että kunnanvaltuusto

1. myöntää Heli Haloselle eron ympäristölautakunnan varajäsenen tehtävästä esteellisyyden perusteella, ja

2. valitsee uuden henkilön ympäristölautakunnan varajäseneksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 25.10.2021 § 83

148/00.00.01.00/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää

1. myöntää Heli Haloselle eron ympäristölautakunnan varajäsenen tehtävästä esteellisyyden perusteella, ja

2. valitsee uuden henkilön ympäristölautakunnan varajäseneksi.

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti

1. myöntää Heli Haloselle eron ympäristölautakunnan varajäsenen

tehtävästä esteellisyyden perusteella, ja

2. valita Pirjo Ali-Tuomolan ympäristölautakunnan varajäseneksi.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 267
§ 84

04.10.2021
25.10.2021

**ERON MYÖNTÄMINEN TEKNISEN LAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN TEHTÄVÄSTÄ /
SILTAINSUU SAMI JA UUDEN VARAJÄSENEEN VALINTA TEKNISEEN LAUTAKUNTAAN**

KHALL 04.10.2021 § 267

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 16.8.2021 § 61 suorittanut luottamushenkilövalinnat toimikaudeksi 2021-2025 Tällöin on valittu myös tekninen lautakunta varajäsenineen.

Teknisen lautakunnan varapuheenjohtajan varajäsen Sami Siltainsuu anoo 22.9.2021 päivämällään anomuksella eroa teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä. Siltainsuu ilmoittaa syyksi irtisanoutumisen Tammelan Kokoomuksen toiminnasta.

Liite: Eropyyntö teknisen lautakunnan varajäsenyydestä

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)
Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Valmistelija: Hallintosihteeri Melia Salonen, puh. 050 569 7500

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää, että kunnanvaltuusto

1. myöntää Sami Siltainsuulle eron teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
2. valitsee uuden henkilön teknisen lautakunnan varajäseneksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 25.10.2021 § 84

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää

1. myöntää Sami Siltainsuulle eron teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
2. valitsee uuden henkilön teknisen lautakunnan varajäseneksi.

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti

1. myöntää Sami Siltainsuulle eron teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja

2. valita Mika Laineen teknisen lautakunnan varajäseneksi.

Sivistyslautakunta	§ 52	15.09.2021
Kunnanhallitus	§ 275	04.10.2021
Kunnanvaltuusto	§ 85	25.10.2021

VALTUUSTOALOITE / JOUSTAVAN ESI- JA ALKUOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN TEURON KOULUSSA

Jatkoa asialle: 238/12.00.01/2020

KVALT 31.08.2020 § 54

Valtuutettu Tuomo Tuovinen luki valtuustoaloitteen joustavan esi- ja alkuopetuksen järjestämisestä Teuron koulussa. Aloitteen ovat allekirjoittaneet Tuomo Tuovinen, Mikko Pietilä, Tiina Patjas, Juha Ojansuu, Keijo Virtanen, Ilkka Tuovinen, Katariina Suutela, Erkki Salama, Eero Pura ja Minna Nissilä.

Aloite liitteenä.

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

KHALL 21.09.2020 § 220

Liite Valtuustoaloite joustavan esi- ja alkuopetuksen järjestäminen Teuron koulussa.

Valmistelija: Kunnanjohtaja Kalle Larsson, puh. 0400 695 679.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen sivistystoimenjohtajalle valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotus yksimielisesti.

SIV2 17.02.2021 § 13

Esiopetus voidaan järjestää alkuopetuksen yhteydessä luokanopettajan opettamana. Opetusryhmänä olisi tällöin yhdysluokka 0-2. Esiopetusaika on 700 tuntia vuodessa ja 4 tuntia päivässä. Esiopetuspaikassa tulee tarjota esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta, mikäli lapset sitä tarvitsevat. Tammela on kokeilukuntana kaksivuotisen esiopetuksen järjestämisessä.

Varhaiskasvatustilain mukaisen varhaiskasvatuksen ryhmän koko on 7 lasta, josta vastaa varhaiskasvatuksen opettaja. 14 lasta kohden lisäksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Ryhmän perustaminen edellyttää varhaiskasvatuksen opettajan palkkaamista, lisämäärärahan tarve 40 000 € vuodessa. Tällä hetkellä varhaiskasvatuksen opettajaa ei ole siirrettävissä toisesta ryhmästä.

Esiopetustoiminta Teuron koululla muuttaisi esiopetuskuljetusjärjes-

telyjä ja ne olisi mahdollista toteuttaa koulukuljetusten yhteydessä. Lasten kuljetusmatka lyhenisi esiopetuksen toteutuessa Teuron koululla. Lisäksi Kirkonkylän päiväkodeista vapautuisi paikkoja varhaiskasvatuspalveluille.

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: On/Ei

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):

Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen: Kyllä/Ehkä/Ei
Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen: Kyllä/Ehkä/Ei
Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen: Kyllä/Ehkä/Ei
Onko palvelu mahdollista ulkoistaa: Kyllä/Ehkä/Ei

Valmistelija: Varhaiskasvatuspäällikkö Paula Laakso, puh. 050 372 2267
Sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen, puh. 050 339 3675

Päätösehdotus: Sivistyslautakunta toteaa kunnanhallitukselle, että Teuron koululla on mahdollista järjestää voimassa olevan lainsäädännön mukaista esiopetusta. Sen järjestäminen edellyttäisi 40 000 euron lisämäärärahaa täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämistä varten.

Käsittely: Varhaiskasvatuspäällikkö Paula Laakso liittyi Teams-kokoukseen klo 17.16 esittelemään asiaa lautakunnalle. Paula Laakso poistui kokouksesta klo 17.33 ennen päätöksen tekoa.

Esittelijän kokouksessa tekemä muutettu päätösehdotus:

Sivistyslautakunta toteaa kunnanhallitukselle, että Teuron koululla on mahdollista järjestää voimassa olevan lainsäädännön mukaista esiopetusta. Sen järjestäminen edellyttäisi vähintään 40 000 euron lisämäärärahaa täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämistä varten.

Sivistyslautakunta esittää yksimielisesti kunnanhallitukselle taloudellisin ja toiminnallisin perustein, että Teurolle ei järjestetä esiopetusta.

Päätös: Esittelijän kokouksessa tekemä muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

KHALL 15.03.2021 § 70

Valmistelija: Kunnanjohtaja Kalle Larsson, puh. 0400 695 679

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se
1. merkitsee tiedoksi annetun selvityksen, ja

2. päättää katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely kokouksessa: Keskustelun kuluessa Simo Pärssinen esitti asian palauttamista valmisteluun.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti asian palauttaminen valmisteluun.

SIVLA 15.09.2021 § 52

Teuron koulun tilat mahdollistavat esiopetuksen järjestämisen Teuron koululla. Lisäksi esiopetuksen ja perusopetuksen kuljetukset suuntaisivat samaan paikkaan.

Tällä hetkellä Teuron koululla on yhdeksän 1-2 luokan oppilasta. Kirkonkylässä kaksivuotisessa esiopetuksessa on yhteensä 12 5-6-vuotiasta esioppilasta Teuron suunnalta. Heistä kuusivuotiaiden esiopetuksessa on seitsemän esioppilasta ja viisivuotiaiden kaksivuotisessa esiopetuksessa on viisi esioppilasta. Tammela on mukana kaksivuotisen esiopetuskokeilun järjestäjä kuntana.

Kaksivuotisen esiopetuksen lisäksi kunnan velvollisuutena on järjestää täydentävää varhaiskasvatusta lapsen esiopetuspaikassa. Jokaista seitsemää lasta kohden tulee varata varhaiskasvatuksen opettaja tai –lastenhoitaja. Tässä tilanteessa varaus tulisi tehdä 12:lle lapselle eli henkilöstöresurssina kahdelle työntekijälle noin 70 000 € vuodessa.

Teuron suunnalla ei ole perhepäivähoitajaa. Lamalan ja Kaukjärven perhepäivähoitopaikat ovat täynnä.

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: On

Valmistelija:

Sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen, puh. 050 339 3675
Varhaiskasvatuspäällikkö Paula Laakso, puh. 050 372 2267

Päätösehdotus:

Lautakunta päättää hyväksyä lisäselvitykset tietoonsa saatetuiksi.

Käsittely:

Varhaiskasvatuspäällikkö Paula Laakso saapui kokoukseen klo 17:11 esittelemään asiaa lautakunnalle. Paula Laakso poistui kokouksesta klo 17:30 ennen päätöksen tekoa.

Lautakunnan jäsen Juha Peltonen saapui kokoukseen klo 17:46 tämän asian käsittelyn aikana.

Esittelijän kokouksessa tekemä muutettu päätösehdotus:

Lautakunta päättää hyväksyä lisäselvitykset tietoonsa saatetuiksi ja lähettää ne kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi. Lautakunta ei muuta aiempaa päätöstään.

Päätös:

Esittelijän kokouksessa tekemä muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

KHALL 04.10.2021 § 275

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se

1. merkitsee tiedoksi annetun selvityksen, ja
2. päättää katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 25.10.2021 § 85
239/12.00.01/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen, ja
2. päättää katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen, ja
2. päätti katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Sivistyslautakunta	§ 58	15.09.2021
Kunnanhallitus	§ 276	04.10.2021
Kunnanvaltuusto	§ 86	25.10.2021

VALTUUSTOALOITE / METSÄSTÄJÄTUTKINTO TAMMELAN KUNNAN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAAN

Jatkoa asialle: 35/12.00.01/2021

KVALT 01.02.2021 § 16

Valtuutettu Mikko Pietilä luki Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloitteen koskien Metsästäjätutkinnon ottamista Tammelan kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmaan.

Aloitteessa Keskustan valtuustoryhmä esittää, että Tammelan kunta mahdollistaisi nuorille metsästäjätutkinnon suorittamisen osana perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Kurssi toteutettaisiin ilman kuluja 8. vuosiluokalla vapaaehtoisena oppiaineena. Tutkintoon liittyviä aiheita voisi opettaa paikallisten yhteistyökumppaneiden, kuten esimerkiksi paikallisten metsästysseurojen sekä luonto- ja riistanhoitoyhdistysten kanssa. Ennen kurssin toteutusta oppilaiden kiinnostus metsästäjätutkinnon suorittamiseen selvitettäisiin ja em. yhteistyökumppanit kutsuttaisiin suunnitteluun mukaan.

Liite: Valtuustoaloite Metsästäjätutkinto Tammelan kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmaan

Päätös: Kunnanvaltuusto päättää lähettää valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

KHALL 15.02.2021 § 43

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen sivistystoimenjohtajan valmisteluun.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

SIVLA 15.09.2021 § 58

Aloitteessa esitetty tutkinto voidaan toteuttaa esimerkiksi 8. lk:n valinnaisaineena. Metsästäjätutkinto Tammelan yläkoulussa olisi perusteltua, sillä Tammela kuntana on maaseutuvaltainen ja käsittää laajan maaseudun metsäalueineen. Tämän vuoksi kunnan aluetta voidaan pitää myös riistarikkaana seutuna.

Metsästäjätutkinnon toteutus edellyttäisi ko. kurssin lisäämistä opetussuunnitelmaan sekä koulun vuosittaiseen lukuvuosisuunnitelmaan. Vaihtoehtoisesti metsästäjätutkinnon voisi toteuttaa perusopetuslain 47 §:n mukaisena koulun kerhotoimintana koulupäivän jälkeen. Myös kerhotoiminnan järjestämisen periaatteet

kirjataan paikalliseen opetussuunnitelmaan ja koulun vuosittaiseen lukuvuosisuunnitelmaan.
Tammelan sivistyspalveluissa pedagoginen johtoryhmä valmistelee paikallisen opetussuunnitelman muutokset. Ryhmässä on jäsenenä jokaisen kouluyksikön edustajat.

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: On

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):

Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen: Ei

Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen: Ei

Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen: Ei

Onko palvelu mahdollista ulkoistaa: Ehkä

Valmistelija:

Sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen, puh. 050 339 3675

Päätösehdotus:

Sivistyslautakunta päättää antaa Tammelan kunnan pedagogiselle johtoryhmälle tehtäväksi valmistella päivityksen kunnan opetussuunnitelmaan metsästäjätutkinnon osalta.

Esittelijän kokouksessa tekemä muutettu päätösehdotus:

Sivistyslautakunta päättää antaa Tammelan kunnan pedagogiselle johtoryhmälle tehtäväksi valmistella päivityksen kunnan opetussuunnitelmaan metsästäjätutkinnon osalta ja lähettää päätetyt toimenpiteet kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti antaa Tammelan kunnan pedagogiselle johtoryhmälle tehtäväksi valmistella päivityksen kunnan opetussuunnitelmaan metsästäjätutkinnon osalta ja lähettää päätetyt toimenpiteet kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi.

KHALL 04.10.2021 § 276

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se

1. merkitsee tiedoksi annetun selvityksen, ja

2. päättää katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 25.10.2021 § 86

238/12.00.01/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen, ja
2. päättää katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen, ja
2. päätti katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 277
§ 87

04.10.2021
25.10.2021

VALTUUSTOALOITE / FORSSAN JÄTEVEDENPUMPPAAMOLLE MENEVISTÄ NS. YLIMÄÄRÄISISTÄ JÄTEVESISTÄ

§ 277

Jatkoa asialle: 347/11.01.05.01.00/2020

KVALT 14.12.2020 § 79

Valtuutettu Taito Syrjälä luki Sosiaalidemokraattisen puolueen valtuustoryhmän valtuustoaloitteen koskien Forssan jätevedenpumppaamolle meneviä ylimääräisiä jätevesiä.

Aloitteessa valtuustoryhmä esittää huolen Forssan jätevedenpumppaamolle menevistä ns. ylimääräisistä jätevesistä. Nämä ovat todennäköisesti joko hulevesiä suoraan linjastoon tai vanhoista kiinteistöistä erittelemättömiä vesiä (jäte- ja hulevedet). Tämä kuluerä on joka vuosi toistuva ja rasittaa vesilaitoksen taloutta. Pienetkin vähennykset määrissä tuntuvat pitkällä aikavälillä huomattavasti.

Aloitteessa esitetään, että Tammela palkkaa esimerkiksi kesätyöntekijän selvittämään kiinteistöjen liityntöjä tai vaihtoehtoisesti kuvauttamalla pyrkii vähentämään näiden vesien määrää.

Liite

Valtuustoaloite koskien Forssan jätevedenpumppaamolle meneviä ylimääräisiä jätevesiä

Päätös:

Kunnanvaltuusto päättää lähettää valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

KHALL 21.12.2020 § 310

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen tekniselle johtajalle ja maanrakennusmestarille valmisteluun.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KHALL 04.10.2021 § 277

Tammelan kunnan vesilaitoksen jätevesiviemärien vuotovesien määrä on suuruusluokaltaan n. 30 %. Yleinen vuotovesiprosentti monessa paikassa on yli 40. Tammelan kunnan viemäriverkoston vuotovesiprosentti ei ole poikkeuksellisen suuri ja sen pienentämiseksi on tehty töitä vuosien ajan. Suurin osa betoniviemäristä on sujutettu muoviputkella tai vastaavalla sukalla.

Sujutuksen yhteydessä on myös kaivojen kuntoon kiinnitetty huomiota ja selvät vuotopaikat korjattu. Vuotoveden määrään vaikuttaa vähäisessä määrin matonpesupaikan viemäriverdet ja paloaseman alueen vedet. Paloaseman hallin ja ulkopostin kautta käytetyt vedet eivät ole laskutuksessa. Paloasemalla on myös kokonaisvesimäärän mittausta, mutta sitä ei säännöllisesti lueta. Myös savusukellusharjoituskonteista tulevat palonsammutusvedet eivät ole laskutuksessa. Nämä vaikuttavat jossain määrin vuotovesien määrään.

Vesilaitos on hankkinut vesihuoltoverkon etävalvontaan liittyvän lisäosan, jolla seurataan sademäärää ja jätevedenpumppaamoiden pumppaaman veden määrää. Edellä mainittuun liittyen pumppaamoissa tehtiin tuoton astiamittaukset, joilla määritettiin pumppaamoiden todellinen tuotto. Valvontatyökalulla saadaan nyt sademäärän ja pumppaamoiden tuoton välinen riippuvuus käyrinä tai lukuarvoina. Käyrien perusteella voidaan todeta, että selkeää vuotopaikkaa verkostosta ei näyttäisi löytyvän, vaan vuotovesiä tulee tasaisesti koko verkon alueelta.

Vuoden 2022 aikana suoritetaan on verkoston läpikäyminen silmämääräisesti kulkemalla linjat läpi mahdollisia vuotopaikkoja etsien. Näitä voivat olla mm. kaivot, jotka sijaitsevat alueella, missä kaivojen kansistot jäävät jostain syystä veden alle. Tämä on melkoinen työrupeama, koska linjaa on n. 92 km ja kaivoja maksimissaan n. 50 metrin välein. Siksi alkuvaiheessa on pakko keskittyä alueille, joissa kaivot ovat ojien tai muiden vettä keräävien alueiden läheisyydessä. Vesilaitos pyrkii resurssien puitteissa kartoittamaan nämä alueet ja käymään läpi alueilla sijaitsevat kaivot. Kaivojen laadussa on myös valitettavasti niin väljä standardi, että jopa aivan uudet kaivot voivat vuotaa kaivorungon ja teleskoopin välisestä tiivisteestä tai viemäriputken ja kaivon liitoksesta.

Lisäksi vuoden 2022 aikana suoritetaan viemäriverkossa virtaavan veden analysointi, savukoe tai TV-kuvaukset. TV-kuvauksia on jonkin verran jo tehty, mutta melko laihoin tuloksin. Riihivalkaman linjasta korjattiin joitakin kaivoja kuvauksen jälkeen muutama vuosi sitten. Vesilaitos on myös pyytänyt kaukovalvonnan toimittaneelta urakoitsijalta budjettitarjousta tarkemmasta vuotovesiselvityksestä.

- Liitteet: Kuvaaja jäteveden määrästä runsaan sateen yhteydessä
- Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)
Päätöksen lapsivaikutukset: Ei
- Valmistelija: Maanrakennusmestari Heimo Tuomola, puh. 050 313 2140
Tekninen johtaja Jari Kauppi, puh. 040 861 1788
- Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se
1. merkitsee tiedoksi annetun selvityksen, ja
  2. päättää katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 25.10.2021 § 87
310/11.01.05.00/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen, ja
2. päättää katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen, ja
2. päätti katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kunnanhallitus § 278
Kunnanvaltuusto § 88

04.10.2021
25.10.2021

VALTUUSTOALOITE / TAMMELAN KUNNAN METSIEN MONIMUOTOISUUDEN TURVAAMINEN JA SUOJELUN LISÄÄMINEN

Jatkoa asialle: 92/11.01.04.00.00/2021

KVALT 30.03.2021 § 30

Valtuutettu Jan Löfstedt luki Vihreä valtuustoryhmän (Jan Löfstedt, Kristiina Liinaharja ja Niina Honkala) valtuustoaloitteen koskien Tammelan kunnan metsien monimuotoisuuden turvaamisen ja suojelun lisäämistä. Valtuutettu Arja Laajalehto liittyi valtuustoaloitteen allekirjoittajiin.

Aloitteessa viitataan Tammelan kunnan metsänhoitosuunnitelmaan 2019-2028, joka hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 19.2.2020 ja, että Tammelan kunnalla on merkittävä metsäomistus: 644 ha, reilu 10 aaria jokaista kuntalaista kohti. Aloitteessa esitetään, että tällä hetkellä kuntalaisen on käytännössä mahdotonta osallistua metsänhoidon linjanvetoihin tai saada suunnitellut toimenpiteet (=hakkuut) tietoonsa, kun metsänhoitosuunnitelma ei ole löydettävissä kunnan kotisivuilta. Myöskään valtuutetulla ei ole tätä suunnitelma käytettävissään sähköisessä muodossa.

Aloitteessa esitetään, että Tammelan kunta:

1. Viipymättä julkaisee voimassa olevan metsänhoitosuunnitelman 2019-2028 Tammelan kotisivuille. Dokumentti on kunnallisen päätöksenteon (TekLa 19.2.2020 §4) virallisesti hyväksymä ja siksi julkisuusperiaatteen mukaan julkinen, eikä sitä päätösluettelon mukaan ole julistettu salaiseksi. Suunnitelma ei sisällä salassa pidettäviä arkaluontoisia tietoja. Hakkuiden markkinaehtoinen kilpailuttaminen ei ole salailuun oikeuttava seikka. Julkaiseminen lisää päätöksenteon läpinäkyvyyttä sekä kuntalaisten osallistamista.
2. Toteuttaa vuoden 2021 aikana metsänhoitosuunnitelman mukaisen kartoituksen Metso-suojeluohjelman alueista mukaan lukien Suujärvenharjun ja Raanpäänharjun Natura –alueet, jotka nyt on suojeltu vain maa-aineslailla. Samalla selvitetään Kunta-Helmi-ohjelman ja muiden uudempien suojelu- ja ennallistamishankkeiden ja -toimenpiteiden tarjoamat mahdollisuudet. Lisäksi kartoitetaan mahdollisuudet siirtyä koko Tammelan kunnan metsänhoidossa monimuotoisuutta edistäviin, jatkuvaiteisiin hoitomenetelmiin. Tavoitteena on torjua uhkaava metsäkato ja eri lajien sukupuutto, turvata metsien terveyttä edistävä virkistyskäyttö ja mahdollistaa monipuolinen luontoyrittäjyys tältäkin osin.
3. Hakee edellisen kohdan toteuttamiseksi valtiolta luonnon monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun sekä EU-elpymispaketin määrärahoista varoja hanketyöntekijän palkkaamiseen esimerkiksi vuoden 2023 loppuun asti. Kyseinen metsänsuojelun ammattilainen voisi lisäksi neuvoa

myös yksityisiä maanomistajia käynnistämään omia suojeluhankkeita, jolla saadaan vipuvaikutusta aikaan. Lakisääteinen vieraslajien torjunta voitaisiin luontevasti sisällyttää tähän hankkeeseen.

4. Pidättäytyy tekemästä metsän monimuotoisuutta ja suojeluarvoja vähentäviä hakkuita sinä aikana, kun ylläolevat kunnan metsien kartoitus-toimenpiteet ja suojeluhakemukset toteutetaan. Tämä rahoitetaan saaduilla suojelukorvauksilla, tehostamalla tonttien ja kiinteistöjen myyntiä ja vuokrausta, poistamalla vesi- ja viemärijärjestelmien hukka sekä tehostamalla vuokratyötä.

5. Tuo metsänhoidon osaksi kunnan strategista, valtuustotasoista päätöksentekoa ja budjetointia.

6. Viestittää aktiivisesti näistä kaikista edelläkävijän toimenpiteistä ja päätöksistä niin nykyisille kuntalaisille ja vapaa-ajanasukkaille kuin mahdollisille uusille kuntalaisille.

Liite: Valtuustoaloite / Tammelan kunnan metsien monimuotoisuuden turvaaminen ja suojelun lisääminen

Päätös: Kunnanvaltuusto päättää lähettää valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

KHALL 26.04.2021 § 110

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen tekniselle johtajalle valmisteluun.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KHALL 04.10.2021 § 278

Vastaus valtuustoaloitteeseen on laadittu yhteistyössä kunnan metsiä hoitosopimuksen ja hyväksytyyn metsäsuunnitelman mukaan hoitavan Metsänhoitoyhdistys Lounais-Hämeen kanssa.

1. Tammelan kunnan teknisen lautakunnan 19.2.2020 hyväksymä metsäsuunnitelma vuosille 2019-2028 on olemassa kunnassa vain paperisena asiakirjana ja suunnitelma löytyy kunnantalolta teknisistä palveluista. Tammelan kunnan metsäsuunnitelma on julkinen asiakirja. Suunnitelma on vapaasti nähtävillä kunnantalolla, ja suunnitelmasta saa ottaa halutessaan valokuvia tai esimerkiksi kopioida siitä sivuja. Erikseen sovittaessa MHY Lounais-Hämeen metsäasiantuntija Uusitalo on valmis kommentoimaan metsäsuunnitelman sisältöä halukkaille.

Suunnitelma on tehty metsänhoitoyhdistyksessä sähköisenä versiona, mutta koska sitä on koko ajan metsänhoitotoimien mukaan päivitetty, hyväksymisajankohdan mukaista sähköistä versiota ei enää ole ole-

massa. Suunnitelma voidaan laittaa nähtäville kunnan nettisivuille, mutta se on joko skannattava paperisesta versiosta tai tulostettava metsänhoitoyhdistyksen suunnitteluohjelmasta, jota on jo hyväksymisajankohdan jälkeen päivitetty. Jälkimmäinen vaihtoehto on työmäärältään vähäisempi. Muita esteitä suunnitelman laittamiseksi kunnan nettisivuille ei ole ja se laitetaan sinne, kun MHY:ltä saadaan tähän sopiva tiedosto.

2. Suunnitelman hyväksymiskokouksessa päätettiin toteuttaa Metso-kohteiden uusi kartoitus suunnitelman alkuvuosina. Metso-kartoitus teetetään MHY Lounais-Hämeen toimesta keväällä 2022. Potentiaaliset Metso-kohteet ovat jo suurelta osin MHY:n toimihenkilöiden tiedossa ja niitä on myös vaalittu hakkuita ja metsänhoitotoimenpiteitä suunniteltaessa. Kartoitetut kohteet voidaan koostaa nopeasti yhteen, jonka jälkeen kunta voi tehdä päätöksen mahdollisista suojelutoimenpiteistä. Kansanpuiston kohdalla mahdollisissa suojelupäätöksissä pitää huomioida kaikkien omistajien mielipide ja lähialueen asukkaiden virkistyskäytön yhteensovittaminen suojelun kanssa. Alueen lehtolajiston elinvoimaisuutta on mahdollista kohentaa hyvin suunnitelluilla luonnonhoitotoimenpiteillä, joilla estetään muun muassa alueen kuusettumista ja luodaan paremmat elinolosuhteet valoa tarvitseville lajeille.

Jatkuvapeitteinen metsänhoito on huomioitu uudessa metsäsuunnitelmassa erilaisina eri-ikäisrakenteisen (ER) metsänhoidon hakkuutapoina. Eri-ikäisrakenteisen metsänhoidon lisäämiseen on hyviä mahdollisuuksia erityisesti turvemaiden metsissä. Vallitsevan tutkimustiedon mukaan eri-ikäisrakenteiseen metsänhoitoon siirtyminen tuo mukanaan ongelmia puuston terveyden (juurikäpä, tuulituhot) ja uudistumisen epävarmuuden kanssa.

Tammelan kunta soveltaa kaikissa hakkuu- ja metsänhoitotöissä Tapion hyvän metsänhoidon suositusten mukaisia toimintatapoja.

Suujärvenharjun ja Raanpäänharjun Metso-kartoituksesta päättää ensisijaisesti Saaren kansanpuiston hoitokunta. Yhteisomistuksen vuoksi näitä alueita koskevat päätökset tulee tehdä yhdessä Forssan kaupungin kanssa. Kansanpuistoa koskevien päätösten valmistelu tapahtuu omistajien yhteistyöelimenä toimivassa kansanpuiston hoitokunnassa.

3. Kohteiden kartoittaminen on tehokkainta teettää sellaisten toimijoiden työnä, jotka jo tuntevat entuudestaan kyseiset luontokohteet ja suojelun vaatimat kriteerit.

Määrärahojen hakeminen EU- elpymispaketista tai luonnon monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun määrärahoista hanketyöntekijän palkkaamiseksi edellyttää melkoista perehtymistä. Nettihauulla ei ainakaan toistaiseksi löydy mahdollisuuksia kunnan avustushakuun. Elvytysrahojen saaminen saattaa olla toiveajattelua. Mitään realistisia avustusrahoituksia ei näyttäisi olevan ja jos on, hakua varten pitää aina laatia työläs suunnitelma, jossa jouduttaneen käyttämään ulkopuolista asiantuntijaa. Hankkeisiin osallistuminen edellyttää aina omarahoitusosuutta sekä hankkeen ohjausta ja raportointia. Melkoisia kustannuksia siis tulee lisää samalla, kun hakkuutulot vähenevät.

Vieraslajien torjuntaan jouduttaneen tulevaisuudessa joka tapauksessa satsaamaan, kun ilmasto muuttuu ja olosuhteet monille tulokaslajeille paranevat.

4. Hakkuista suunniteltaessa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Erityisen tärkeät elinympäristöt on suojeltu metsälain nojalla, eikä niitä vahingoiteta hakkuissa. Hakkuista ei ainakaan kuluvana vuonna voida pidättäytyä ilman talousarviomuutosta, koska kunnan talousarvioon on esitetty 140 000 euroa hakkuutuloja. Kuluvan vuoden hakkuut on jo kilpailutettu, eikä niitä voida peruuttaa. Vuoden 2022 teknisen toimen talousarvion raamissa ei ole otettu huomioon metsätalouden tulojen vähentymistä, joten tulevankin vuoden metsänhakkuut jouduttaneen tekemään aikaisempaan tapaan metsäsuunnitelman mukaisesti.

Esitettyä metsien suojelua ei voida rahoittaa valtuustoaloitteessa esitetyillä tavoilla, koska julkisyhteisöt eivät saa Metso-ohjelman perusteella maksettavia suojelukorvauksia. Tonttien myyntituloja ei ole kuluvana vuonna ollut lainkaan ja kiinteistöjen myynnistä tulee lähinnä tappiota, koska niitä ei saada kaupaksi lähellekään sillä hinnalla, kuin ne on merkitty kunnan kirjanpitoon. Asuntojen ja muiden kiinteistöjen vuokrausta ei voida tehostaa nykyisestä, koska maksavia vuokralaisia ei ole saatavissa. Vesihuollon vuotovesien tehostamistoimenpiteet menevät kunnan vesihuoltolaitoksen hyväksi, koska se on kunnan taloudessa erillinen kirjanpitoyksikkö. Vesihuoltolaitoksella on edessä mittava Porras-Riihivalkama vesihuoltolinjan rakentaminen, joka tekee mahdolliseksi positiiviseen tilinpäätökseen pääsemisen useiksi vuosiksi.

5. Tammelan kunnan metsiin suunnitelluista hakkuista ja hoitotoista päättää tällä hetkellä tekninen johtaja. Päätöksenteko on helppo siirtää esimerkiksi tekniselle lautakunnalle. Teknisen lautakunnan päätöksistä luovuttiin noin 8 vuotta sitten suuren hankemäärän ja päätöksenteon kankeuden vuoksi. Metsäsuunnitelman mukaisista toimenpiteistä päättäminen on operatiivista toimintaa, jonka on järkevää kuulua viranhaltijalle.

Kunnan strategia uudistetaan kuluvan valtuustokauden alussa ja kunnan metsien hoito voidaan kunnanvaltuutettujen niin päättäessä nostaa tärkeämmälle sijalle kunnan strategiassa. Vuosittaisessa talousarvion raamituksessa tulee ottaa huomioon väistämätön tulojen menetys ja kulojen kasvaminen, johon valtuustoaloitteen mukaiset suojelu- ja metsänhoitotoimenpiteet johtavat. Talousarvioon on vuosittain kirjattu hakkuutuloja 140 000 euroa, joka jouduttaneen mahdollisesti puolittamaan.

6. Metsiin liittyvää viestintää voidaan lisätä, kunhan sovitaan etukäteen viestinnän toteuttaja, viestintäkanava ja kustannusten kohdentaminen. Viestinnällä on mahdollista lisätä kuntalaisten tietoisuutta metsien henkisestä ja taloudellisesta merkityksestä kunnalle. Viestinnän sisältöä voi esimerkiksi olla luontokohteiden ja erilaisten metsänkäsittelytoimenpiteiden esittely. Kunnassa ei ole tällä hetkellä tiedottajaa, joten laajempi viestintä kunnan metsänhoitoasioista edellyttää ostopalvelujen käyttämistä.

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)
Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):
Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen: Ei
Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen: Ei
Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen: Ei
Onko palvelu mahdollista ulkoistaa: Kyllä

Valmistelija: Projektipäällikkö Hannu Jalava, puh 050 5219962

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se

1. merkitsee tiedoksi annetun selvityksen Tammelan kunnan metsien monimuotoisuuden turvaamisesta ja suojelun lisäämisestä,
2. päättää tulevan kuntastrategian päivityksen yhteydessä myös kunnan metsien hoidon linjauksista, ja
3. päättää katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely kokouksessa: Eero Pura ilmoitti olevansa esteellinen (yhteisöjäävi, MHY Lounais-Häme). Merkittiin pöytäkirjaan, että puheenjohtajana toimi tämän pykälän osalta Jenni Rauhaniemi.

Päätös: Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että se

1. merkitsee tiedoksi annetun selvityksen Tammelan kunnan metsien monimuotoisuuden turvaamisesta ja suojelun lisäämisestä,
2. päättää tulevan kuntastrategian päivityksen yhteydessä, että kunnan metsien hoidossa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa Tammelan kunnan metsienhoitosuunnitelmaa, ja
3. päättää katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

KVALT 25.10.2021 § 88
288/11.01.04.01/2021

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen Tammelan kunnan metsien monimuotoisuuden turvaamisesta ja suojelun lisäämisestä, sekä
2. päättää tulevan kuntastrategian päivityksen yhteydessä, että kunnan metsien hoidossa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa Tammelan kunnan metsienhoitosuunnitelmaa, ja
3. päättää katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Kunnanvaltuusto päätti

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen Tammelan kunnan metsien monimuotoisuuden turvaamisesta ja suojelun lisäämisestä, sekä
2. päättää tulevan kuntastrategian päivityksen yhteydessä, että kunnan metsien hoidossa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa Tammelan kunnan metsienhoitosuunnitelmaa, ja
3. päättää katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kunnanvaltuusto

§ 89

25.10.2021

MUUT MAINITTAVAT ASIAT

KVALT 25.10.2021 § 89

Kuntalain 95 §:ssä säädetään seuraavaa:

Valtuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu 93 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 73, § 74, § 77, § 79, § 80, § 81, § 82, § 83, § 84

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 HÄMEENLINNA
Puh. 029 56 422 00 (vaihe), fax 029 56 422 69
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Tammelan kunnan kirjaamosta.

Tammelan kunta

kirjaamo

Hakkapeliitantie 2

31300 Tammela

sähköposti: kirjaamo@tammela.fi

puh. 03-41201

Kirjaamon aukioloaika ma 9.00-16.00 ja ti-pe klo 9.00-14.30.

Nähtävillä olo

Pöytäkirja on x.x.2021 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

(Asianosaiselle lähetettävään valitusosoitukseen merkitään lähettämispäivä)

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty x.x.2021

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty x.x.2021

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 75, § 76, § 78, § 85, § 86, § 87, § 88, § 89

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.